

sona magis confidere, quam de alia, etsi utraque æqualis videatur.

ASSERTIO CCLVI.

Mutuam damus, recepturi non eandem rem, quam dedimus, sed aliam ejusdem generis, alioquin aut Commodatum erit, aut Depositi, aut aliud genus contractus, prout contrahentes voluerint, hoc est Precarium, pignoris datio, aut locatio; sed & si rem alterius generis accipiamus, Mutuum non erit, sed contractus innominatus do ut des.

ASSERTIO CCLVII.

Mutuum unicum esse, quod re contrahitur, & ita demum si de meo tuum fiat, non aliàs; facilius tamen doctrinæ gratiâ probari posse, Mutuum quoddam civile esse, quod contrahitur, cum spe futuræ numerationis non acceptum accepisse fatemur; quo casu non ex chirographo obligatio oritur, ut Bartolus existimavit, sed potius ex Mutuo, quia creditur numerationem præcessisse, sic ut etiam ante biennium actionem habeat creditor, quicquid alii repugnet.

TABULA MATERIARUM,

Quæ in præfatis 260. Assertionibus explicantur, & quarum veriores resolutiones traduntur.

DE Substitut. in genere, & de Vulgari substitutione, assert. 24. De Pupillari substitutione, assert. 30. De Exemplari substitutione, assert. 15. De Compendiosa substitutione, assert. 12. De substitutione Reciproca, quam & Breviloquam appellant Doctores. assert. 4. De liberis, & posthumis hæredibus instituendis, vel exhæredandis, item & de præteritione eorum, de consilio Galli Aquilii circa nepotes, & de lege Velleia. assert. 30. De inofficioso testamento. assert. 11. De acquirenda vel omittenda hæreditate. assert. 18. De conditionibus, & demonstrationibus. assert. 22.

ASSERTIO CCLVIII.

IN contractu Mutui tacite actum videri, etsi expressè cautum non sit, ut ejusdem generis, & bonitatis res reddantur, quæ datæ sunt: idcirco debitor nec dando rem mediocrem, liberatur, quia licet generis debitor sit, Mutuum tamen acceptum restituere debet cum relatione ad rem mutuo datam propter functionem, per quam certa efficitur res solvenda.

ASSERTIO CCLIX.

DEbitor generis, & sic ex contractu Mutui, rei interitu non liberatur, quoniam genus perire non potest; id quod in debitore quantitatis etiam respectu certæ rei æqualiter observandum erit cum Cusano, & Fulgoso, contra communem.

ASSERTIO CCLX.

DEbitor quantitatis, post obligationem opæ exceptionis liberatur, si quantitas perierit; absque obligatione etiam, si inter partes conventum fuerit, ut per interitum liberetur.

De legato, quod in liberam, aut invelatam alterius voluntatem confertur. assert. 8. De legato, aut fideicommissio uni ex familia, quem hæres elegerit, relicto. assert. 18. De conditione si sine liberis, quæ ex conjectura voluntatis testatoris tacite subintelligitur à lege. assertio 7. De lege Papia, & de caducis tollendis. assert. 11. De privilegiis dotis. assert. 10. De contractibus nominatis, & innominatis. assert. 12. De acceptilatione, & novatione. assert. 7. De non numeratæ pecuniæ exceptione, quæ noviori jure biennio finitur. assert. 6. De rebus creditis, & si certum petatur. assert. 14.

FINIS.

ANNO-

ANNOTATIONES

In Loca quædam post superiorem editionem diligentius examinata.

In Librum Primum de Usufructu.

1. In libro primo cap. 1. n. 1. Cum de significatione, proprietate, & virtute verbi Usufructus agerem, ad nonnullos Authores lectorem remisi: Est etiam videndus ultra relatos ibi, Petrus Ricciardus ad rubricam, Instit. de usufructu n. 62. & n. 10. Ubi agit unde Usufructus denominetur, & an sit nomen æquivocum, & generale; & probat, quod septem modis capiatur. Cap. 1. per totum, de usufructu formali, & causali egimus, & communem Doctorum sententiam, quod sit usufructus formalis, & causalis, defendimus, & melius, quam hactenus comprobavimus. Eandem etiam opinionem tuetur, & dicit verissimam Petrus Ricciardus ad rubricam, Instit. de usufructu, ex n. 64. usque ad n. 70. ubi plenè loquitur ad propositum, non tamen ita plenè ut nos loquuti sumus, nulla etiam dicit ex his, quæ pro communi, & contra Recentiores adnotavimus, ut ibi videri poterit. Cap. 2. ex n. 2. usque ad n. 7. defendi, usumfructum omnem juris esse, sive à jure institutum: Postmodum inveni, quod id admittit Bartolus in l. si is qui pro emptore, n. 31. ff. de usucapionibus, ubi docuit, quod usufructus juris est, & à jure civili inventus: & sequitur Matiençus in l. 8. tit. 7. gloss. 1. n. 14. lib. 5. novæ recopilationis. Qui de usufructu facti non loquitur, nec aliquid dicit ex his, quæ à nobis adnotata fuerunt. Cap. 2. ex n. 75. tractavi, utrum legatum usufructus simpliciter factum uxori nomine appellativo, debeat secundæ uxori; & contrarias Baldi, Alexandrique sententias retuli eo loco: tandem Pauli de Montepico, Menochii, ac aliorum sententiam probavi, quam ante ipsos distinguendo tenuit Felinus in cap. innovamus, n. 11. de treug. & pace. ubi fœdere distinctionis repugnantes opiniones conciliat, & inquit, quod testator habuit uxorem tempore facti testamenti, legatum confertur præsentis uxori relicto, & de secunda, aut futura uxore non cogitatum; sed tantum de prima. Ratio est, quia testator potuit moveri ex affectione singulari, vel propter merita, l. cum rem alienam, C. de legatis, l. nec adjecit, ff. pro socio. & in hoc casu Baldus loquitur, & intelligitur ut generaliter procedat: Si verò testator non habuit uxorem tempore facti testamenti, legatum uxori relicto, non solum primæ, sed etiam posteriori relicto videtur; nam cessat illa conjectura singularis affectionis, vel meritorum, & legatum intelligitur relicto ex sola maritali affectione, quæ quidem maritalis affectio generaliter in quacunq; uxore locum habet, ut latius explicat Paulus de Montepico ubi supra, & esse communem distinctionem profitetur Petrus Andora lib. 10. communium opinionum, verbo, legatum, vers. si testator. Joannes Petrus Molognati de appellativa utriusque juris intensione, verbo, uxori, per totum. Mantica de conjecturis ultim. voluntat. lib. 3. tit. 15. fol. 357. ubi n. 3. superiori distinctione recepta constituit in proposito generaliter ex conjectura voluntatis, cuiuslibet uxori legatum conferri debere relicto: verum conjecturam voluntatis in contrarium trahere, quando

testator ex singulari affectione præsentis uxoris, vel meritis adductus fuit, videri potest Menochius etiam ultra locum relatam ubi supra, in consil. 97. n. 80. & 81. lib. 1. & in consil. 106. n. 69. lib. 2. & præsump. lib. 4. præsump. 122. per totam, ubi plures casus distinguit, & agit de legato factio uxori simpliciter à marito, vel ab alio uxori alicujus: vide etiam Costam in cap. si pater, de testamentis, in 6. prima part. verbo, legavit, n. 6. & 10. Barbofam in l. divortio, §. quod in anno, n. 10. & 14. ff. soluto matrimonio Angelum Matheacium de legatis & fideicommissis, lib. 2. cap. 33. n. 7. & quatuor seq. fol. mihi 100. ubi novissime disputat pro utraque parte præsentem quæstionem, nec distinctionem Felini probat; inclinatur potius in eam partem, ut secundæ uxori etiam legatum debeatur; dicit tamen consultus esse & æquus, mentem testatoris ex variis conjecturis studiosè elicere. Cap. 5. n. 20. diximus fructuarium jure suo uti & frui, sive ex se ipso fructus percipere ex fundo: Id quod verissimum est, & ultra relatos ibi, probatur per Modernum in consuet. Parisiens. tit. 1. §. 1. gloss. 1. n. 26. & n. 30. ubi dicit, quod fructuarium fructus sua autoritate, & per manus suas, nec cogitur per manus proprietarii accipere usufructum, Petr. Greg. in syntagm. jur. l. 4. c. 3. n. 5. Joannes Vincentius Annus alleg. 48. n. 55. Cap. 6. n. 18. & seqq. cum agerem an legatarius occupans legatum propria autoritate perdat jus suum, retuli quamplurimos id tractantes: ultra relatos ibi, vide Flaminium de Rubens in consil. 48. ex n. 12. cum multis sequentibus. Cap. 14. per totum, actum est utrum testator remittere possit cautionem de utendo & fruendo arbitrio boni viri, & inventarii confessionem: adde quod hanc quæstionem pro utraque parte plenè disputat Petrus Ricciardus ad principium, Instit. de usufructu, ex n. 183. usque ad n. 198. & n. 199. remanet cum Communi, quam defendimus, quod non possit prædicta cautio remitti: quod verò possit hæres, ibidem resoluit n. 197. sed eo loco nulla tangit ex his, quæ à nobis adnotata sunt ultra alic, nec veram reddit differentia rationem. Cap. 16. tractavi, utrum fructuarium faciat fructus suos ante cautionem præstitam tam in usufructu proprio, quam in improprio; tractat etiam latissimè Petrus Ricciardus ad principium, Instit. de usufructu, ex n. 145. usque ad n. 171. ubi in omnibus convenit cum his, quæ resolvimus, & argumentis contrariæ partis plenè satisfacit; multa tamen omittit quæ animadversione digna sunt, & à nobis adnotata fuere, ut ibi videri poterit. Diss. cap. 16. actum est, utrum cautio in usufructu præstanda de substantia usufructus esse dicatur: quam quæstionem latissimè etiam disputavit Petrus Ricciardus ad principium Instit. de usufructu; & quod non sit de substantia in usufructu propria cum Communi defendit, & late ampliat, & limitat, & argumentis contrariæ partis satisfacit ex n. 137. usque ad n. 155. in usufructu verò improprio, quod cautio omnino sit de substantia, resoluit ibid. n. 160. sed pro utraque parte disputat ex n. 155. usque ad n. 164. itaut disputationis gratiâ ex dictis ibi, utraque opinio problematicè defendi possit: Sed in puncto juris, & rei veritate reso-